

عنوان مقاله:

اسلام و اخلاق زیست محیطی

محل انتشار:

اولین همایش ملی آموزش، فرهنگ و اخلاق زیست محیطی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

سهیل ذوالفقاری - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

مهدی عاشوری - کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

الهام فرشیدی فر - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

امروزه وخامت بحران های زیست محیطی تا حدی است که حیات انسان و سایر موجودات بر کره خاکی را به مخاطره انداخته است. به همین دلیل مبانی نظری تعیین کننده تعامل انسان با طبیعت، از جمله اخلاق، مورد توجه علاقه مندان به محیط زیست قرار گرفته است؛ به طوری که تبیین نظریه اخلاق زیست محیطی مناسب، از ضروریات حفاظت و بهره برداری از محیط زیست محسوب می گردد. اخلاق زیست محیطی رایج، بر طیفی از مبانی ارزش ذاتی قرار دارند که انسان محوری و زیست بوم محوری، دو سر آن را تشکیل می دهند، اما در سال های اخیر تعامل مناسب انسان با محیط زیست طبیعی و راه حل بحران های زیست محیطی در بازگشت به مبانی دینی و معنوی جستجو می شود. در مقاله حاضر سعی شده است تا دیدگاه های اخلاق زیست محیطی با توجه اسلام نشان داده شود که چرا تبیین اخلاق زیست محیطی مبتنی بر دیدگاه خدا محوری، دیدگاهی جامع تر برای حفاظت از محیط زیست می باشد. تخریب محیط زیست، صدمه رساندن به یکپارچگی عالم هستی و آیات خداوند تلقی می شود و لذا، موانع درونی پایدارتری را برای جلوگیری از صدمه رساندن به محیط زیست فراهم می آورد. خودبوم شناسی، تلاشی برای ارائه رهیافتی خدا محور در اخلاق زیست محیطی است که با الهام از انسان شناسی اسلام و با تاکید بر بعد روحانی نفس انسان، تعامل مناسب انسان و محیط زیست را بر مبنای خودشناسی و صیانت نفس بنا می نهد و با توجه به ویژگی های این رهیافت، می توان آن را پاسخگوی نیاز انسان امروز در تعامل با طبیعت، یعنی ایجاد حس یگانگی با تمامی مخلوقات خداوند دانست. اما امروزه در تفکر هر روز ما، تسلط انسان گرایی بر محیط زیست را می بینیم که این روند، محیط زیست را کاملا وابسته به انسان می سازد. اما باید توجه داشت که خودشان نیز در این روند اسیر و پیرو این آشوب می شوند که دیگر واقعا نه انسان اصل است و نه طبیعت، بلکه هر دو در این جریان لاینقطع غرق شده اند و باید برای رهایی از این روند ارزش ها را زنده کرد.

کلمات کلیدی:

زیست محیطی، اسلام، انسان، اخلاق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/233406>

